

- 2) om artikel 45 TEUF skal fortolkes således, at den også i en situation som den foreliggende har direkte virkning mellem private, således at private kreditorer skal tåle nedsættelse eller bortfald af den gæld, en skyldner, der er flyttet til udlandet, har til dem.

(¹) Domstolens dom af 8. november 2012, ECLI:EU:C:2012:704

**Anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Korkein oikeus (Finland) den 22. december 2017 —
Vantaan kaupunki mod Skanska Industrial Solutions Oy, NCC Industry Oy og Asfaltmix Oy**

(Sag C-724/17)

(2018/C 083/21)

Processprog: finsk

Den forelæggende ret

Korkein oikeus

Parter i hovedsagen

Sagsøger: Vantaan kaupunki

Sagsøgte: Skanska Industrial Solutions Oy, NCC Industry Oy og Asfaltmix Oy

Præjudicielle spørgsmål

- 1) Afgøres spørgsmålet om, hvem der hæfter for en adfærd, der er i strid med artikel 101 TEUF, ved direkte anvendelse af denne artikel eller ud fra de nationale bestemmelser?
- 2) Såfremt de erstatningspligtige bestemmes ved direkte anvendelse af artikel 101 TEUF: Er de, som er omfattet af begrebet »virksomhed« i denne bestemmelse, erstatningspligtige? Er bestemmelsen af erstatningspligtige underlagt de samme principper som dem, Domstolen i bødesager har anvendt til at bestemme de ansvarlige i disse sager, og hvorefter ansvaret især kan bero på tilhørsforholdet til samme økonomiske enhed eller på en økonomisk kontinuitet?
- 3) Såfremt de erstatningspligtige bestemmes i henhold til medlemsstatens nationale bestemmelser: Er en national bestemmelse i strid med EU-rettens effektivitetsprincip, hvorefter et selskab, der efter at have erhvervet samtlige aktier i et selskab, som deltager i et kartel i strid med artikel 101 TEUF, har opløst det pågældende selskab og videreført dets aktiviteter, ikke hæfter for at erstatte den skade, der er forvoldt ved det opløste selskabs konkurrencebegrænsende adfærd, selv om det i praksis er umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt at opnå erstatning fra det opløste selskab? Er effektivitetsprincippet til hinder for en fortolkning af en medlemsstats nationale ret, hvorefter det som betingelse for et erstatningsansvar kræves, at en virksomhedsomdannelse af den beskrevne art skal være sket ulovligt eller kunstigt med det formål at omgå den konkurrenceretlige erstatningspligt eller på anden illoyal måde, eller i det mindste at selskabet ved gennemførelsen af virksomhedsomdannelsen havde eller burde have haft kendskab til overtrædelsen af konkurrencereglerne?

Sag anlagt den 22. december 2017 — Europa-Kommissionen mod Den Helleniske Republik

(Sag C-729/17)

(2018/C 083/22)

Processprog: græsk

Parter

Sagsøger: Europa-Kommissionen (ved E. Tserepa-Lacombe og H. Støvlbæk)

Sagsøgt: Den Helleniske Republik

Sagsøgerens påstande

- Det fastslås, at Den Helleniske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 49 TEUF samt artikel 15, stk. 2, litra b) og c), og artikel 15, stk. 3, i direktiv 2006/123/EF⁽¹⁾, idet den i medfør af lov 3898/2010 og præsidentdekret 123/2011 har begrænset den retlige form af udbydere af mediationsuddannelser til nonprofitorganisationer, som skal være oprettet af mindst en advokatsammenslutning og mindst et erhvervskammer i Grækenland.
- Det fastslås, at Den Helleniske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 49 TEUF og artikel 13, 14 og 50, stk. 1, i samt bilag VII til direktiv 2005/36/EF⁽²⁾, idet den har undergivet proceduren for anerkendelse af akademiske kvalifikationer betingelser i form af yderligere krav vedrørende certifikaters indhold, har pålagt udligningsforanstaltninger uden en forudgående vurdering af reelle forskelle, og har opretholdt bestemmelser, som fører til forskelsbehandling, ved at kræve, at en ansøger, der ønsker godkendelse som professionel mediator, og som har en godkendelse opnået i udlandet eller fra en godkendt udenlandsk uddannelsesinstitution efter at have fulgt undervisning i Grækenland, skal have erfaring svarende til deltagelse i mindst tre mediationsprocedurer.
- Den Helleniske Republik tilpligtes at betale sagsomkostningerne.

Søgsmålsgrunde og væsentligste argumenter

1. Tilsidesættelse af etableringsretten i henhold til artikel 49 TEUF og artikel 15, stk. 2, litra b) og c), i direktiv 2006/123/EF om tjenesteydelser i det indre marked

Artikel 5, stk. 1, i lov 3898/2010, sammenholdt med det hermed forbundne præsidentdekret nr. 123/2011, bestemmer, at selskaber, som udbyder mediationsuddannelser, udelukkende må have retlig form af nonprofitorganisationer, som er oprettet af mindst en advokatsammenslutning og mindst et erhvervskammer i Grækenland, og at disse selskabers drift er undergivet udstedelse af en tilladelse af den myndighed, der er henvist til i nævnte lovs artikel 7.

Disse restriktioner omfatter såvel tjenesteydere, som ønsker at etablere sig for første gang i Grækenland, som tjenesteydere, der ønsker at etablere et sekundært forretningssted i form af et datterselskab.

Ingen fysiske eller juridiske personer ud over advokatsammenslutningerne og erhvervskammerne må oprette uddannelsesinstitutioner til uddannelse af mediatorer, som på grundlag af denne uddannelse kan tage en eksamen med henblik på godkendelse som professionel mediator i Grækenland, hvis denne person ikke støttes af en advokatsammenslutning eller et erhvervskammer.

Enhver uddannelsesinstitution, hvis aktuelle retlige form ikke er en nonprofitorganisation, er desuden reelt udelukket fra muligheden for mod vederlag at tilbyde uddannelse til potentielle mediatorer, som på grundlag af denne uddannelse kan tage en eksamen med henblik på godkendelse som professionel mediator i Grækenland.

Endelig er enhver uddannelsesinstitution fra en anden medlemsstat, som ønsker at tilbyde den omhandlede ydelse mod vederlag fra studerende, som indskriver sig på mediationskurser, reelt udelukket fra at indtræde på det græske marked og fra at oprette et sekundært forretningssted i form af et datterselskab, såfremt institutionens aktuelle retlige form ikke er en nonprofitorganisation og såfremt dens valg af datterselskab ikke er begrænset til nonprofitorganisationer.

Det er Kommissionens opfattelse, at ovennævnte bestemmelser udgør en restriktion for etableringsretten i henhold til artikel 49 TEUF og artikel 15, stk. 2, litra b) og c), i direktiv 2006/123/EF om det indre marked.

Denne restriktion er ikke omfattet af undtagelsen i artikel 51, stk. 1, TEUF, eftersom ydelsen af mediatoruddannelses-tjenester ikke udgør virksomhed, som er forbundet med staten, med udøvelse af offentlig myndighed eller med »retsplejen«. Der findes desuden ingen retlig begrundelse på baggrund af et hensyn om at beskytte kvaliteten af tjenesteydelserne, eftersom der på ingen måde er en direkte forbindelse med restriktionen af uddannelsesinstitutionernes retlige form og ejerskabet af aktiekapital.

2. Tilsidesættelse af direktiv 2005/36/EF og artikel 49 TEUF om etableringsretten

Det er Kommissionens opfattelse, at kravene i stk. 2 i afdeling A i den eneste artikel i ministerdekret nr. 109088/12.12.2011, hvorefter certifikatet for mediatoruddannelsen skal nævne undervisningsmetoderne, deltagerantallet, antallet af lærere samt disses kvalifikationer, eksaminations- og evalueringsproceduren af kandidaterne og de metoder, der er anvendt til sikring af procedurens integritet, går ud over, hvad der kan kræves med henblik på evaluering af det niveau af faglig viden og kvalifikationer, som indehaveren af certifikatet har i henhold hertil, og gør det ikke muligt at foretage en korrekt vurdering af spørgsmålet om, hvorvidt den pågældende persons uddannelse omfatter områder, som i det væsentlige er forskellige fra de områder, som er omfattet af den påkrævede uddannelse i Grækenland. Af disse grunde er ovennævnte bestemmelse i strid med artikel 13, 14 og 50 i og bilag VII til direktiv 2005/36/EF.

Stk. 5 i afdeling A i ovennævnte ministerdekret kræver desuden, at udenlandske fuldstændigt kvalificerede mediatorer skal påvise, at de herudover har erfaring svarende til deltagelse i mindst tre mediationsprocedurer, før deres kvalifikationer kan anerkendes i Grækenland, selv om dette krav ikke gælder for mediatorer, som tager deres faglige uddannelse i Grækenland. Ovennævnte bestemmelse er dermed i strid med artikel 13 i direktiv 2005/36/EF, som bestemmer, at den kompetente myndighed i værtsmedlemsstaten skal give ansøgere mulighed for at få adgang til dette erhverv og udøve det på samme vilkår som dem, der gælder for landets egne statsborgere, hvis ansøgerne er i besiddelse af et certifikat fra en anden medlemsstat, og tilsidesætter princippet om forbud mod forskelsbehandling, som er indeholdt i artikel 49 TEUF.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12.12.2006 om tjenesteydelser i det indre marked (EUT 2006, L 376, s. 36).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7.9.2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer (EUT 2005, L 255, s. 22).

Appel iværksat den 5. januar 2018 af MS til prøvelse af kendelse afsagt af Retten (Første Afdeling) den 31. maj 2017 i sag T-17/16, MS mod Kommissionen

(Sag C-19/18 P)

(2018/C 083/23)

Processprog: fransk

Parter

Appellant: MS (ved advokat L. Levi)

Den anden part i appelsagen: Europa-Kommissionen

Appellanten har nedlagt følgende påstande

- Rettens kendelse af 31. maj 2017 i sag T-17/16 ophæves.
- Følgelig: sagen henvises til Retten med henblik på, at denne træffer afgørelse vedrørende realiteten af det søgsmål i første instans, som blev indbragt for den, eller, hvis Domstolen finder, at sagen er moden til påkendelse, appellanten gives medhold i hans påstande i første instans, og følgelig:
- Det fastslås, at Kommissionen ifalder ansvar uden for kontraktforhold i henhold til artikel 268 og 340, andet afsnit, TEUF.
- Kommissionen tilpligtes at fremlægge de dokumenter, som denne har erklæret fortrolige, og som udgør det nødvendige grundlag for afgørelsen om fjernelse.
- Kommissionen tilpligtes at betale erstatning for det ikke-økonomiske tab, der følger af Kommissionens ansvarspådragende adfærd, og som efter ret og billighed er opgjort til 20 000 EUR.
- Kommissionen tilpligtes at offentliggøre et brev med en undskyldning til appellanten og at genansætte ham i Team Europe.